

МІЖКУЛЬТУРНИЙ КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Публікація присвячена викладу та аналізу основних характеристик міжкультурного підходу у навчанні іноземних мов. Окрім безсумнівної практичної ефективності, міжкультурний підхід до навчання іноземних мов має велике суспільну значущість, адже оснащую мовця міжкультурною комунікативною компетенцією та сприяє його формуванню як амбасадора власної культури і посередника між культурами.

The publication deals with presentation and analysis of the main characteristics of intercultural communicative approach in foreign language teaching. In addition to its undoubted practical effectiveness, the intercultural approach is of great social significance, as it equips learners with intercultural communicative competence and facilitates their formation as ambassadors of a native culture and mediators between cultures.

Однією з головних цілей у навчанні іноземних мов є забезпечення ефективного спілкування в культурному контексті певної мови та інших відповідних контекстах, адже культурні відмінності можуть ставати на заваді спілкуванню. Тому для успішної взаємодії з носіями інших мов мовці потребують компетенції, яка б поєднувала як мовні, так і соціокультурні навички відповідні контексту спілкування. А в ситуації спілкування із залученням lingua franca у взаємодії беруть участь щонайменше три культури: культура кожного співрозмовника та культура lingua franca [10]. У цій міжкультурній комунікативній ситуації стає найбільш очевидною потреба у міжкультурній комунікативній компетенції.

Культурний вимір навчання іноземних мов з комунікативного підходу перетворився на міжкультурний комунікативний підхід, що переносить акцент на використання мови в різних культурних контекстах та використання мови у якості *lingua franca* [8]. При міжкультурному підході мета навчання іноземних мов полягає в тому, щоб «розмістити у свідомості мовців два світи, підсилити усвідомлення спільних рис і відмінностей та допомогти їм дійти до суті розуміння відмінного культурного досвіду» [7].

Визначаючи міжкультурну комунікативну компетентність, R. Driven та M. Putz стверджують, що міжкультурний підхід полягає у розробці стратегій для подолання розриву між «недосконалим і відірваним від культурного контексту використанням іноземної мови та природнім і контекстним» [5, с.152]. У взаємодії з представниками іншої культури мовці мають можливість інтерпретувати та сприймати різні картини світу і ставати посередниками між різними мовами та культурами.

Згідно з підходом M. Byram, A. Nichols та D. Stevens, складовими елементами міжкультурної комунікативної компетенції є ставлення, знання і навички медіації між власною культурою та культурою іноземної мови [4]. Науковці визначає чотири виміри міжкультурної комунікації. Знаннєвий вимір включає «знання про соціальні групи та їхні культури у власній країні й такі ж знання про країну співбесідника, з одного боку, та подібні знання про процеси та взаємодію на індивідуальному і суспільному рівнях, з іншого боку» [3, с.35]. L. Sercu вважає, що цей вимір повинен включати специфічні культурні та загальнокультурні знання, які допоможуть мовцю оперувати у широкого спектрі ситуацій взаємодії [9]. Поведінковий вимір включає навички порівняння, інтерпретації та співвідношення культур, а також рефлексії. Якщо мовці володіють цими навичками, вони здатні виявляти культурні відмінності та взаємодіяти з представниками різних культур [4]. Освітній вимір включає культуру обізнаність. Ставленнєвий вимір включає здатність відходити від етноцентричних поглядів та ставлень по відношенню до іноземних мов та культур [3].

Така модель міжкультурної комунікативної компетенції дозволяє «стимулювати розвиток як специфічних для певної культури знань і навичок, так і загальнокультурних знань та навичок, необхідних для вивчення культури, занурення в неї та успішної міжкультурної комунікації» [6].

Застосування міжкультурного підходу у навчанні іноземних мов передбачає, що у процесі вивчення мови учні мають можливість практикувати відповідну поведінку у соціальному контексті та медіацію між культурами. Поняття «міжкультурна компетенція» складається з двох підходів, двох сторін однієї монети: з одного боку, підготовки своєрідних етнографів для діяльності та посередництва в іноземній культурі, а з іншого, розвитку самоідентифікації як джерела власної культури і міжкультурного речника [1].

Нам дуже імпонує думка М. Вугам про те, що навчання іноземних мов – це надання мовцю можливості осмислити власну мову та культуру через досвід іншої мови та культури [2]. Тож, окрім безсумнівної практичної ефективності міжкультурний підхід до навчання іноземних мов має велике суспільне значення, адже оснащую мовця міжкультурною комунікативною компетенцією та сприяє його формуванню як амбасадора власної культури і посередника між культурами.

Література:

1. Alred, G. (2003) Becoming a 'Better Stranger': A Therapeutic Perspective on Intercultural Experience and/as Education in Alred, G., Byram, M. & Fleming, M. (Eds.) *Intercultural Experience and Education* Clevedon, Multilingual Matters LTD.
2. Byram, M. (1988) Foreign Language Education And Cultural Studies. *Language, Culture and Curriculum*, 1, 15-31.
3. Byram, M. (1997a) 'Cultural awareness' as Vocabulary Learning. *Language Learning Journal* 16, 51-57.

4. Byram, M., Nichols, A. & Stevens, D. (2001) Introduction in Byram, M., Nichols, A. & Steves, D. (Eds.) *Doing Intercultural Competence in Practice*. Clevedon, Multilingual Matters LTD.
5. Dirven, R. & Putz, M. (1993) Intercultural Communication *Language Teaching* 26, 144-156.
6. Hall, J. K. (2002) *Teaching and Researching Language and Culture*. London Pearson Education.
7. Neuner, G. (1997) The role of Sociocultural Competence in Foreign Language Teaching and Learning *Language Teaching*, 29, 234-239.
8. Risager, K. (2007) *Language and Culture Pedagogy: From a National to a Transnational Paradigm*. Clevedon, Multilingual Matters.
9. Sercu, L. (2005) Teaching Foreign Languages in an Intercultural World in Sercu, L., Bandura, E., Castro, P., Davcheva, L., Laskaridou, C., Lunagren, U., Garcia, M. D. C. M. & Ryan, P. (Eds.) *Foreign Language Teachers and Intercultural Competence An Intercultural Investigation*. Clevedon, Multilingual Matters LTD.
10. Willems, G. M. (1996) Foreign language study for intercultural communication *Multicultural Teaching* 14.3, 36-40.

УДК 811.111

А. В. Бабенко

FEATURES OF FORMATION AND USE OF FINANCIAL RESOURCES OF THE ENTERPRISE

Стаття присвячується особливостям формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Велику увагу приділено ролі фінансових ресурсів у підприємницькій діяльності.

Ключові слова: *особливості, формування, використання, фінансові ресурси, підприємство.*